

Sygnatura akt I C 209/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2015 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Adamek-Rogowska

Protokolant: Justyna Ferenc

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 września 2015 r. w K.

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko D. B.

o zapłatę

I zasądza od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 6 370,20 zł (sześć tysięcy trzysta siedemdziesiąt 20/100 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 08.04.2014 r. do dnia zapłaty;

II dalej idące powództwo oddala;

III zasądza od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 1 198,47 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 209/15

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) S.A. siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od pozwanej D. B. kwoty 6 965,27 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kosztami procesu.

W uzasadnieniu żądania twierdziła, że zawarła z pozwaną dwie umowy pożyczki w dniu 23.05.2012r., na kwotę 2000 zł netto i 2.11.2012r. na kwotę 6000 zł netto. Pozwana nie wywiązała się ze spłaty pożyczek zgodnie z umową i łącznie jej zobowiązanie z tego tytułu odpowiada sumie dochodzonej pozwem. Przy tym żądanie pozwu obejmuje ponadto naliczone sześciokrotnie od każdej umowy, opłaty za opóźnienie w wysokości po 15 zł tj. sumy po 90 zł

Pozwana D. B. oświadczyła, iż aktualnie nie jest w stanie spłacić zadłużenia. Wniosła o „umorzenie” należności z tytułu pożyczki na wyższą sumę bądź o rozłożenie na raty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23.05.2012r. pozwana D. B. zawarła z (...) S.A. umowę pożyczki. Zgodnie treścią umowy jej przedmiotem było udzielenie pożyczki w wysokości 2 629,95zł. Z sumy tej została potrącona kwota 320 zł z tytułu kosztu ubezpieczenia, 208,80 zł z tytułu opłaty przygotowawczej, 101,15 zł z tytułu opłaty za ekspresową dostawę gotówki. Tym samym pozwana otrzymała netto kwotę 2000zł. Roczna stopa oprocentowania określona została na 19 % i wynosiła 301,87 zł. Całkowita kwota do zapłaty została ustalona na 3460,62 zł. Czas trwania umowy wynosił 60 tygodni. Pozwana miała spłacać pożyczkę w tygodniowych ratach, w wysokości 48,87 zł każda, za wyjątkiem ostatniej, której wysokość wynosiła 48,87 zł.

W przypadku opóźnienia w spłacie kwoty równej dwóm pełnym ratom pożyczki i nieuregulowania zadłużenia mimo wezwania w terminie 7 dni, pożyczkodawca mógł wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia.

Dowód: umowa pożyczki z 23.05.2012r k.3-5,

W dniu 2.11.2012r. pozwana zawarła (...) S.A. kolejną umowę pożyczki. Tym razem na sumę 6000 zł netto. Całkowita kwota pożyczki została ustalona na 8 161,92 zł. Z sumy tej została potrącona kwota 1200 zł z tytułu kosztu ubezpieczenia, 648 zł z tytułu opłaty przygotowawczej, 313,92 zł z tytułu opłaty za ekspresową dostawę gotówki. Roczna stopa oprocentowania określona została na 19 % i wynosiła 1421,99 zł. Całkowita kwota do zapłaty została ustalona na 9583,91 zł. Czas trwania umowy wynosił 90 tygodni. Pozwana miała spłacać pożyczkę w tygodniowych ratach, w wysokości 106,49 zł każda, za wyjątkiem ostatniej, której wysokość wynosiła 106,30 zł.

W przypadku opóźnienia w spłacie kwoty równej dwóm pełnym ratom pożyczki i nieuregulowania zadłużenia mimo wezwania w terminie 7 dni pożyczkodawca mógł wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia.

Dowód: umowa pożyczki z 2.11.2012r. k.6 – 8

W sytuacji gdy pożyczkodawca opóźniał się w spłacie raty pożyczki obydwie umowy przewidywały uprawnienie kredytobiorcy do naliczenia „opłaty za zwłokę”, ustalonej na 15 zł za każdy dodatkowy kontakt telefoniczny lub wysłany list.

Dowód: umowa pożyczki z 23.05.2012r k.3-5, umowa pożyczki z 2.11.2012r. k.6 – 8

Pismem z 7.11.2013r. w związku z zaleganiem w regulowaniu rat, umowy zostały wypowiedziane na dzień 7.12.2012r.

Dowód: wypowiedzenie k.9

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie mamy do czynienia ze stosunkiem prawnym nawiązanym między przedsiębiorcą a konsumentem. Ochrona konsumentów jako słabszej strony stosunków zobowiązaniowych znalazła swoje odzwierciedlenie nie tylko w przepisach ustawowych, ale i w art.76 Konstytucji RP, zgodnie z którym władze publiczne chronią konsumentów, użytkowników i najemców przed działaniami zagrażającymi ich zdrowiu, prywatności i bezpieczeństwu oraz przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi. Zakres tej ochrony określa ustawa.

Zawierając przedmiotową umowę pożyczki z pozwanym posłużono się wzorcem umowy wykorzystywanym przez powoda przy zawieraniu umów pożyczki.

Zgodnie z art. 385 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, jeżeli zostały sformułowane jednoznacznie. Nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu.

Wynagrodzeniem za korzystanie przez pożyczkobiorcę z pożyczki są zasadniczo odsetki, których górny pułap w celu zapobieżenia lichwie, został wyznaczony przepisem art. 359 § 2¹ k.c. jako czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym. Wysokość pozostałych opłat, powinna być ekwiwalentem tego rodzaju usługi i co do zasady odpowiadać rzeczywistym kosztom poniesionym z tego tytułu. Powód poza opłatami przygotowawczymi naliczył dodatkowe opłaty za ekspresową dostawę gotówki. Już sama wysokość tych sum naliczona w przypadku pożyczki wysokości 2000 zł na 101,15 zł oraz w przypadku pożyczki na 6000 zł na sumę 313,92 zł, (poza naliczonymi opłatami przygotowawczymi) wskazuje, że nie są to kwoty odpowiadające faktycznym kosztom

poniesionym w ramach tej usługi, a dodatkowe opłaty obliczane proporcjonalnie do wielkości pożyczki. Opłaty te nie są zatem ekwiwalentem wykonanej usługi. Skutkiem ich jest obejście przepisów o odsetkach maksymalnych. Stosownie do art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy z 16.02.2005r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007r., nr 50 poz. 331 ze zm.) za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uznaje się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności czyny nieuczciwej konkurencji, do których należy, zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z 16.04.1993r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn. Dz. U. z 2007r., Nr 171, poz. 1206) działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta. Decyzją z 20.04.2015r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wszczął przeciwko (...) S.A. postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów dotyczące min. stosowania opłat przygotowawczych w tym dodatkowej opłaty, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty.

Naliczenie opłat za opóźnienie w spłacie stanowi w istocie niedopuszczalną od świadczenia pieniężnego karę umowną, która zgodnie z art. 483 § 1 k.c. może być zastrzeżona jedynie dla zobowiązania niepieniężnego. Także koszty z tytułu czynności związanych z wezwaniami do zapłaty czy czynnościami windykacyjnymi powinny zasadniczo odpowiadać kosztom rzeczywiście poniesionym z tego tytułu. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 15.06.2012r., XVII Amc 5345/11 uznał za niedozwolone i zakazał jednemu z banków wykorzystywania min. postanowienia dotyczącego opłat za wysłanie wezwań do zapłaty w wysokości 15 zł. Klauzula w tym zakresie jest zapisana w rejestrze klauzul niedozwolonych pod poz. 5331. W wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 16.01.2013r., (...), za niedozwoloną została uznana opłata za wysłanie monitu w wysokości 10 zł. Decyzją z 8.09.2014r., nr (...), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zakwestionował min. opłatę naliczaną przez jeden z banków za monit telefoniczny w wysokości 9 zł. Prawomocne wyroki w zakresie klauzul niedozwolonych korzystają z prawomocności rozszerzonej, stosownie do art. 479⁴³ k.p.c. i sąd uwzględnia je z urzędu

W tych okolicznościach Sąd na podstawie art. 720 § 1 k.c. uwzględnił roszczenia w zakresie dochodzonych sum z tytułu zawartych umów pożyczek jednak bez kwot w wysokości 313,92 zł i 101,15 zł tytułu opłat za ekspresową dostawę pożyczki i bez naliczonych dwukrotnie opłat za zwłokę w wysokości po 90 zł. W związku z tym zasądzeniu podlegała kwota 6 370,20 zł ((...), 27- 313,92 – 101,15 - 2 x 90).

Postanowienie o kosztach wydano na podstawie art. 100 k.p.c., zasądzając je proporcjonalnie do uwzględnionego żądania (1317x91%).

Z przytoczonych względów orzeczono jak w sentencji.